

**Tractatus Exegeticus Ad Librum III. Decretalium Gregorii
IX. Contractus in specie secundum rubricarum ordinem
exponens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. III. Qualis effectus ex Contractu permutationis nascatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63816](#)

aliquid tempore intervenire sine simonia, si scilicet unum Monasterium (prout hic casus ponitur, & deciditur in d. cap. 6.) velit permutare unam Ecclesiam cum Ecclesia alterius Monasterii, ampliores redditus habente, poterit ratione hujus excessus pecunia dari.

23 Ratio est, quod tunc non fiat permutatio quoad Titulum, sed quoad proprietatem, nam Ecclesia, quæ Monasteriis, aut aliis dignitatibus perpetuo fuerunt unitæ, titulus beneficij uniti penitus extinquitur, & nil aliud, quam sola proprietas reddituum, & bonorum temporalium amplius consideratur. Quocirca simoniacum non est, ut in simili permutatione compensetur alterius Ecclesiæ possessionum excessus pecuniario augmento, cum hic ex defectu tituli nullum jus spirituale permuteatur. Vid. Barbos. ad cit. cap. 6. b. t. num. 1. Magnif. P. König b. t. num. 8. Et ideo, si beneficia taliter non sint incorporata, non licebit permutantibus inæqualitatem proventuum pecunia, vel alia re temporali compensare, quia jus

percipiens fructus ex illis possessionibus beneficiorum, quæ permutare volunt, à titulo spirituali inseparabile est, & consequenter sine vitio simoniae pretio æstimari, vel pro re temporali permutari non poterit. Quadrat hoc Textus in cap. 7. C. 1. Quæst. 3. ubi dicitur: *Quisquis horum alterum vendit, sine quo nec alterum provenit, neutrum invenditum derelinquit.* Interim fructus praesentes, vel futuros suarum Præbendarum, nec vendere, nec permutare prohibentur, quia ut sic sunt aliquid mere temporale.

Prædictis, quod scilicet defectus 24 unius beneficij non possit pecunia suppleri, consequens est, quod etiam l. 2. C. de rescind. vendit. locum non habeat, tum quia illa lex tractat de rebus pecunia & pretio æstimabilibus, qualia non sunt beneficia; tum, quia ibidem elecção datur emptori vel supplendi justum pretium, vel rem restituendi, quod hic sine vitio Simoniae fieri non posset. Covarruv. lib. 1. Var. resolut. cap. 5. n. 9. Zoësius b. t. num. 33.

§. III.

Qualis effectus ex Contractu permutationis nascatur?

S U M M A R I A.

25. Effectum, quem operatur Permutatio de Jure Romano, recensetur. 26. Si res ab uno permutantium tradita sit eaque ab accipiente rursus in tertium alienata, contra tertium primo danti nulla competit actio. 27. Quis effectus Permutationis de Jure Canonico, & Moribus Germaniae.

25 **A** Lium effectum operatur Permutatio, si spectetur secundum Jus Romanum, & alium, si consideretur secundum Jus Canonicum, & mores Germaniae. De Jure Romano is,

qui ex causa permutationis rem dedit, alterum habet sibi obligatum, ut vicissim rem det, & quamdiu iste suæ obligationi non satisfecit, licebit alteri, qui prior rem dedit, pœnitere, eo effectu,

ut

ut in ipsius arbitrio sit, alterum ad impleendum contractum actione *prescriptis verbis* compellere, vel condicione *causa data*, *causa non secuta* rem datam repetere, & sic Contractum resolvere. *l.1.fin.l.4.¶5. ff. b.t. l.7. C.eod.* excipitur, nisi stipulatio præcesserit, hæc enim pœnitentiam excludit *l.3. l.7. C.b.t.* alias exceptiones vide superius n.5. Econtra is, qui rem ab altero accepit, facultatem pœnitendi non habet, & consequenter rem datam invito alteri restituere, atque ab obligatione Jure contracta sese liberare nequit. *Arg. l.5. C.de O. ¶ A.* si neuter promissum adimplevit, neuter alterum ad implementum efficaciter cogere potest. *l.3. C.b.t.* quia ex *pacto nudo* efficax jus agendi non nascitur. Quodsi uterque contractum adimplevit, sed alterutrius res evincitur, datur actio *in factum* *præscriptis verbis*. *l.1. §.2. ff. b.t.* ad interesse. Aut etiam condicione *causa data*, *causa non secuta*, qua rem datam rursus repeatit, quando alter, qui rem alienam dedit, sua promissioni satisfacere aut non

poteat, aut non vult. Bœhmer. *de Actiō-nib. scđ. 2. cap. 9. §. 8. ¶ 9.*

Sed quid; si res ab uno tradita, & ab altero accepta quidem, sed tertio vendita fuerit, antequam ille vicissim rem suam traderet, habebitne primus tradens aliquod remedium, quo suæ indemnitati consulat? Respondeo, contra venditorem posse agere ex *stipulatu*, si stipulatio intervénit, vel *præscriptis verbis*, ut fides placiti servetur, contra emptorem nullam ei actionem, neque *realem*, neque *personalem* competere. *l.4. C.b.t.* Lauterbach *b.t. §.22.*

Effectus Permutationis de Jure *Ca-nonico*, & moribus Germaniæ longè alius est, cùm enim hoc jure detur efficax actio ex quolibet *pacto nudo*, ut docuimus ad *tit. de Pact. obligatio mox nascitur* ante alterius implementum, nec locus est pœnitentiæ, adeoque *l.3. C.b.t.* in praxi recepta non est. Et ideo si res alterutrius casu perierit, res promissa exigi ad exemplum venditionis, & jam data retineri potest. *l.5. §.1. ff. de Præscript. verb.* Bœhmer. *ad ff. b.t. n.5.*

T I T U L U S XX.

De Feudis.

Iliadem nuce concludere velle non immerito videri posset, qui amplissimam Contractus *feudalis* materiam integris etiam voluminibus vix satis ab aliis comprehensam pro confueta Decretalium methodo unico Titulo complecti vellet. Nos subinde, ne terminos, qui nobis positi sunt, egrediamur, & residuos, nec minus utiles vastissimi hujus Libri Titulos explicando moremur; substantialia duntaxat Contractus *feudalis* com-

(Z)

pen-